

Oppfølging etter hofte- og kneprotesekirurgi

– Hva spør pasientene om når
de ringer?

Monika Engdal, MSc, spesialfysioterapeut

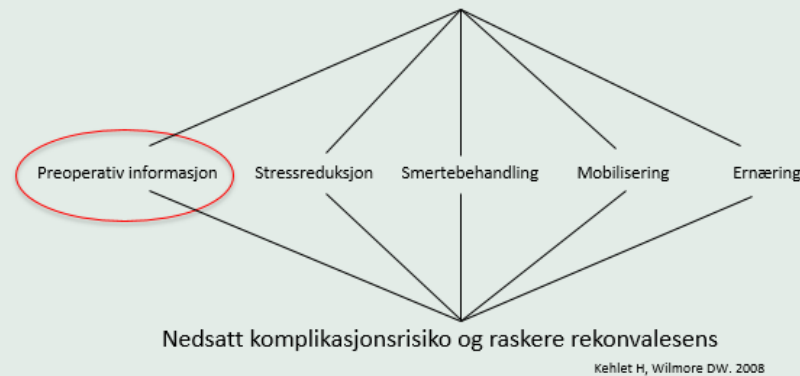
Klinikk for kliniske servicefunksjoner, St. Olavs hospital

Tina Strømdal Wik, PhD, seksjonsoverlege ortopedi

Klinikk for ortopedi, revmatologi og hudsykdommer, St. Olavs hospital

Bakgrunn

- God informasjon er et av kjerneområdene i effektive pasientforløp (fast track)

- Skriftlig info: - pasientguide
- Muntlig info: - individuelt fra lege, sykepleier, fysioterapeut
- pasientskole

Bakgrunn

- Pasienters evne til å ta imot info ila kort sykehusopphold etter operasjon er suboptimal (Moriarty m fl, 2011)
- Preoperativ informasjon bør vektlegges, gir kortere LOS og bedre postoperativt resultat (Yoon m fl, 2010, Moulton m fl, 2015)
- Høyere pasienttilfredshet hos TKA-pasienter som rapporterer tilfredsstillende pre-og postoperativ support (Goldsmith m fl, 2017)
- Telefonsupport etter TKA/THA kan sile ut pasienter med behov for akutttime og kan redusere antall unødvendige akuttimer (Hällfors m fl, 2018)

Bakgrunn

Fast track behandlingsforløp ved hofte- og kneprotese kirurgi:

- Kort liggetid: utskrives vanligvis 1.-2. po. dag
- Majoriteten utskrives til hjemmet
- Opptrening ved fysikalsk institutt i primærhelsetj.
- Kontroll hos fysioterapeut på sykehuset etter 2/ 3 (kne/ hofte) mndr

Foto: St. Olavs hospital

Hva ville vi finne ut?

- Hva er årsakene til at hofte- og kneprotesepasienter i effektive behandlingsforløp (fast track) ringer sykehuset etter utskrivning?
- Hvilke tiltak blir iverksatt?
- Hvor mange tar kontakt og hvor lang tid etter operasjonen?

Metode

- Direktetelefonnummer i pasientguide
 - Kontaktfysioterapeut
 - Kontaktsykepleier
- Kan ringe inntil 12 uker postoperativt

Kontaktpersoner	Notater
<p>På Ortopedisk avdeling vil vi gjerne sikre oss at din kontakt med helsevesenet blir en positiv opplevelse med god kvalitet.</p>	
<p>Hva kan du forvente av dine kontaktpersoner? For å få svar på spørsmål kan du og pårørende henvende dere til kontaktpersonene som er ansvarlige for deg i den perioden du er tilknyttet oss. Kontaktpersonene har ansvar for både behandlings- og pleieforløp.</p>	
<p>Kontaktsykepleier i poliklinikk fra forundersøtelse og fram til operasjonsdagen.</p>	
<p>Navn: _____ Telefon: 75 82 60 16</p>	
<p>Kontaktsykepleier i sengetunet 4. etasje fra pasientskolen og fram til 12 uker etter operasjonen.</p>	
<p>Navn: _____ Telefon: 75 82 64 03 eller 75 82 64 45</p>	
<p>Kontaktfysioterapeut fra operasjonen og fram til 12 uker etter operasjonen.</p>	
<p>Navn: _____ Telefon: _____</p>	
Oppmøtetid	
<p>Pasientskole _____ dag den _____ kl. _____</p>	
<p>Innleggelse / Operasjon _____ dag den _____ kl. _____</p>	
22	23

Registreringen

- Registrerte telefonhenvendelser i ett år (des. 16 -des. 17)
 - Kontaktfysioterapeut
 - Kontaktsykepleier
- Registreringsskjema:
 - ✓ Dato
 - ✓ Operasjonsdato
 - ✓ Hofte/ kne
 - ✓ Årsak: smerte, hevelse, sår, kvalme, funksjon/ ADL, trening, annet
 - ✓ Tiltak: info, oppmøte, kontakt ortoped, kontakt fysio./ sykepleier, kontakt fastlege, avvent kontroll
 - ✓ Kommentar/ utfyllende info

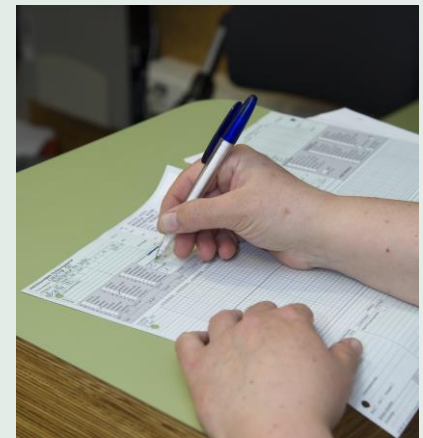

Foto: St. Olavs hospital

Resultat

- Antall opererte i ettårsperioden:

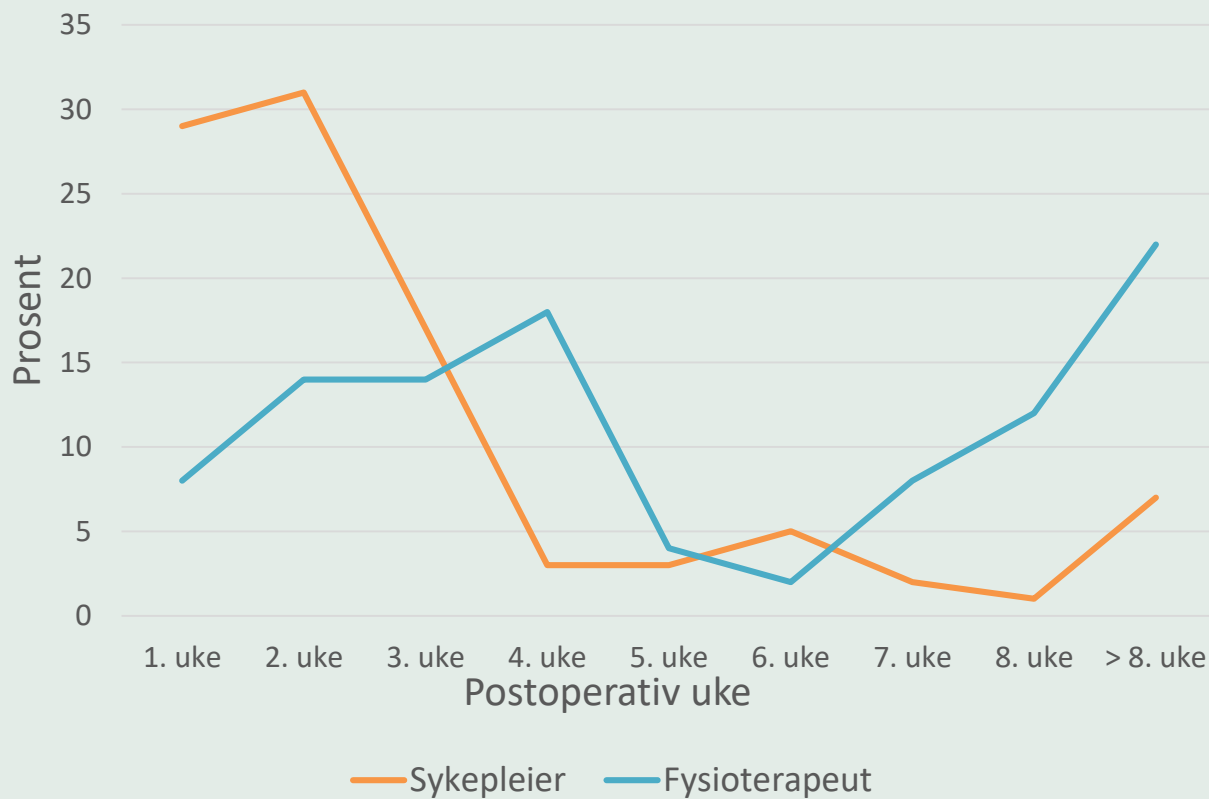
– Hofte	412			
– Kne	302	Samlet	714	Hofte/ kne: 58%/ 42%

- Antall telefonhenvendelser:

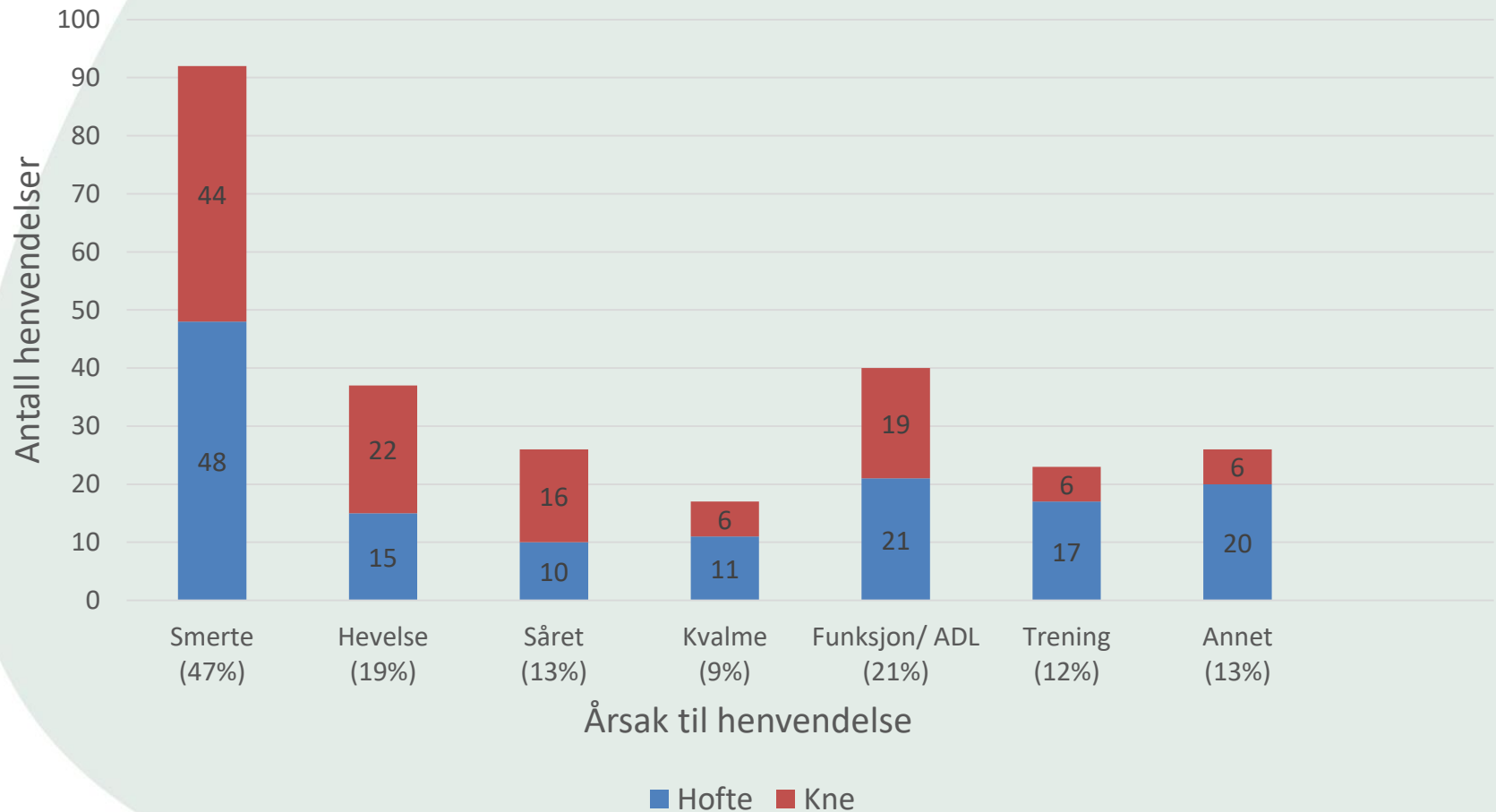
– Sykepleier	143			
– Fysioterapeut	51	Samlet	194	Hofte/ kne: 57%/ 43%

- 27 % ringte tilbake

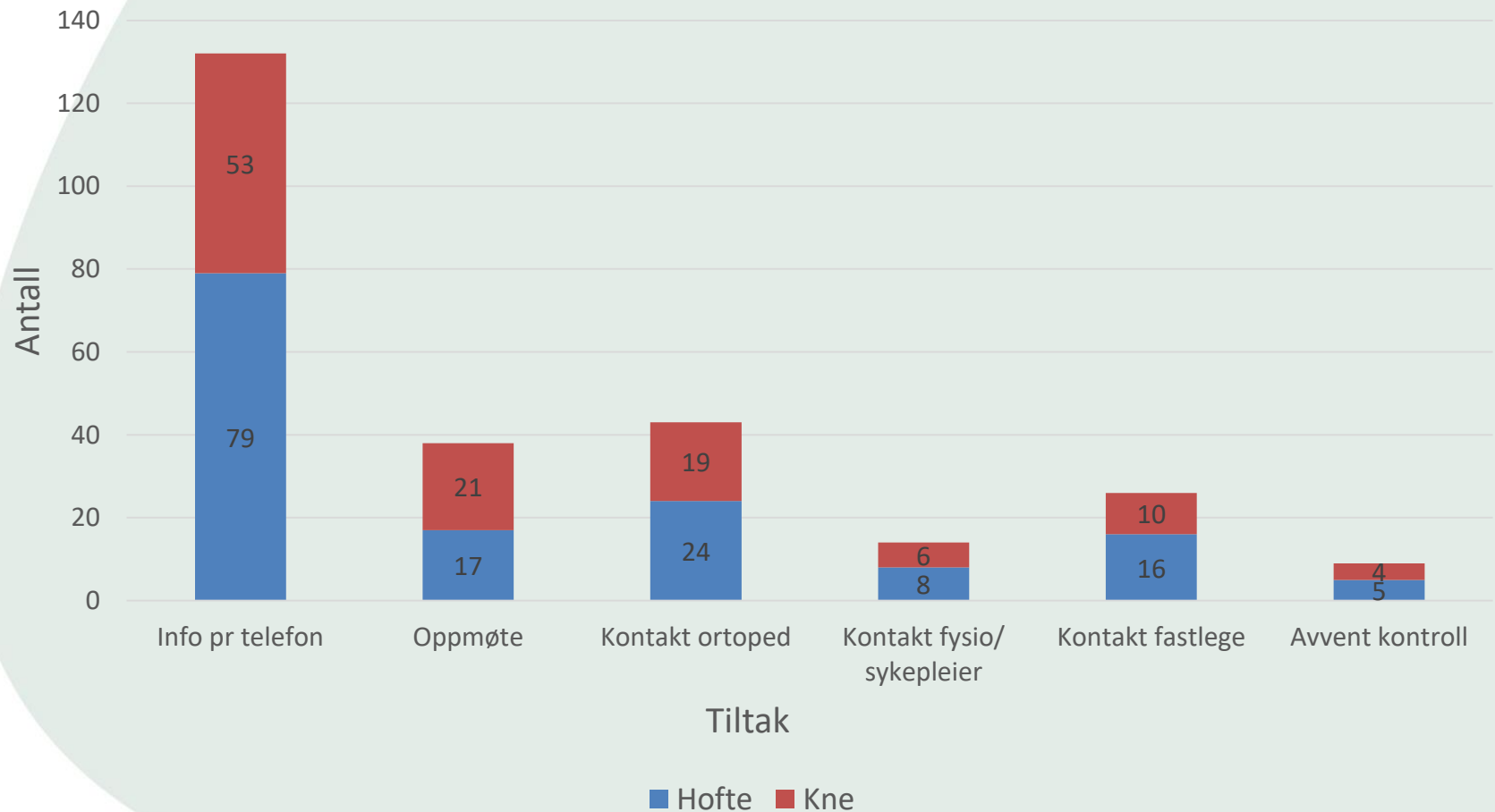
Hvor lang tid etter operasjonen ringte pasientene?

Hvorfor ringte pasientene?

Hvilke tiltak ble iverksatt?

Tema ved henvendelsene

- For lite smertestillende
- Sterke smerter
- Lyskesmerter etter vridning
- Smertefri – ok å slutte med smertestillende?
- Bivirkninger av smertestillende; kvalme, svimmelhet, utslett, kløe
- Sårsiv
- Mye hevelse, blodutredelser
- Feber, uvel, bekymring for infeksjon
- Spørsmål om svømming etter fjerning av sting
- Opplever stor beinlengdeforskjell
- Dårlig funksjon; vanskelig å bøye kneet og nedsatt muskelkraft
- Fot i innrotert stilling
- Følelse av stivhet i hofta/ kneet
- Klikkelyder i kneprotesen
- Protesen føles som den er løs
- Når kan man kjøre bil?
- Spørsmål om krykkebruk
- Utløser tyverialarm i butikker etter hofteproteseop. (?!)

Konklusjon/ Implikasjon

- 66% av telefonhenvendelsene ila 1.-3. p.o. uke
 - Vanligste spørsmål:
 - smerte/ bruk av smertestillende (47%)
 - funksjon/ ADL (21%)
 - hevelse (19%)
 - såret (13%)
 - trening (12%)
 - kvalme (9%)
 - Informasjon eneste tiltak: 52%
 - Oppmøtekontroll: 20%
- **Postoperativ telefonsupport er nyttig for pasientene**
- **Fokus på forbedring av postoperativ smertebehandling**
- **Bedre informasjon om smertehåndtering og medikamentbruk før utskrivning**

Spørsmål?

Referanser

Goldsmith LJ, Suryaprakash N et al. The Importance of informational, clinical and personal support in patient experience with total knee replacement: a qualitative investigation. BMC Musculoskeletal disorders. 2017 18:127

Hällfors E, Sami A et al. A Consultation Phone Service for Patients With Total Joint Arthroplasty May Reduce Unnecessary Emergency Department Visits. The Journal of Arthroplasty. 2018; 33: 650-654.

Kehlet H, Wilmore DW. Evidence-based surgical care and the evolution of fast-track surgery. Ann. Surg. 2008 Aug;248(2):189-98.

Moriarty O, McGuire BE et al. The effect of pain on cognitive function: a review of clinical and preclinical research. Prog Neurobiol 2011;93:385-404.

Moulton LS, Evans PA et al. Pre-operative education prior to elective hip arthroplasty surgery improves postoperative outcome. Int Orthop 2015;39:1483-6.

Yoon RS, Nellans KW et al. Patient education before hip or knee arthroplasty lowers length of stay. J Arthroplasty 2010;25:547-51.